

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 11Csp/32/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617201389
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mochnáčová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617201389.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, sudkyňou JUDr. Martinou Mochnáčovou, v právnej veci žalobcu: S. F., nar. XX.X.XXXX, bytom Ž. XXX, XXX XX K., zastúpený advokátom JUDr. Vladimírom Sidorom, so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 42 256 593, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 1.163,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 177,72 eur, s 5% úrokom z omeškania od 29.11.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Konanie v časti o zaplatenie 17,12 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 10.11.2016 zastavuje.

Vo zvyšku žalobu zamietá.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 69,44%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou okresnému súdu dňa 20.2.2017 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.163,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.163,- eur od 10.11.2016 do zaplatenia, ako aj trov konania.

2. Uviedol, že so žalovaným uzavrel dňa 20.4.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 850011144. Žalobca mal pri uzatváraní zmluvy postavenie spotrebiteľa, zatiaľ čo protistrana vystupovala ako dodávateľ. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 960,- eur, výška úrokovej sadzby predstavovala 17,76%, ročná percentuálna miera nákladov dosiahla 26,67%, výška splátky mala podľa zmluvy výšku 39,97 eur, počet mesačných splátok predstavoval 36 a celková čiastka splatná dlžníkom bola 1.318,92 eur. Žalobca zdôraznil, že v zmluve absentovali niektoré povinné náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Tvrdil, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov bola určená nejasne, pretože v texte zmluvy je uvedená rozdielne (Údaje o požadovanom revolvingovom úvere, Údaje o schválenom revolvingovom úvere). V obdobnej situácii rozhodol Krajský súd v Trenčíne v rozhodnutí sp. zn. 4Co/685/2014 zo dňa 23.4.2015 tak, že konštatoval bezúčelnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca mal za to, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov nebola vypočítaná správne, pretože vychádzala z výšky úveru 960,- eur, avšak jemu boli v skutočnosti na účet poukázané finančné prostriedky v sume 864,- eur, čo potvrdzuje pripojený výpis z účtu. Rozdiel medzi uvedenými sumami predstavuje 96,- eur, čo je poplatok za poskytnutie úveru. Ak by žalovaný poskytol úver vo výške

960,- eur a do nákladov dlžníka zahrnul poplatok vo výške 96,- eur, dosiahla by výška RPMN 27,02%. Pokiaľ ale došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov v sume 864,- eur a zahrnúť poplatok 96,- eur, správnym výpočtom možno dospieť k RPMN vo výške 38,77%. Obdobným správaním veriteľa sa zaoberal Súdny dvor EÚ v rozhodnutí Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY, a.s., kde bola konštatovaná neprípustnosť započítania poplatku do sumy úveru na účely výpočtu RPMN, čo vedie k podhodnoteniu RPMN. Obdobne sa vyjadril k definícii celkovej výšky spotrebiteľského úveru aj Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 6Sžo/21/2013. Poskytovanie úveru za stavu, že si z neho ešte pred jeho poskytnutím dodávateľ zinkasuje nejakú jeho časť je v rozpore s ratio legis právnej úpravy. Takéto úverovanie odporuje aj spotrebiteľskému právu, pretože sa spotrebiteľovi poskytuje úver na jeho ekonomické využitie v krátenej výške a úroky sa pritom počítali aj z neposkytnutých peňažných prostriedkov (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011).

3. Žalobca ďalej argumentoval, že výška odplaty pri spotrebiteľských úveroch a pôžičkách nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú mieru odplaty určenú nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. Táto mohla v konkrétnom prípade dosiahnuť maximálnu mieru 27,90%; skutočná výška však bola 38,77%. Podľa názoru žalobcu sporná zmluva neobsahovala ani údaje o spôsobe započítania splátky úveru na istinu, úroky a poplatky. Pokiaľ takáto informácia nebola súčasťou obsahu zmluvy, potom treba považovať úver za bezúročný a bez poplatkov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/214/2016 zo dňa 28.6.2016). Ďalšou vadou, ktorou zmluva trpela bola absencia údajov o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti zmluvy, ktorá skutočnosť má rovnako za následok konštatovanie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (napr. rozhodnutie Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20C/136/2013 zo dňa 11.4.2014, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/158/2013 zo dňa 24.2.2014). Žalobca mal za to, že výška úrokovej sadzby z úveru nezodpovedá právnej úprave. Táto v dotknutej zmluve dosiahla dvojnásobok obvyklej úrokovej sadzby pre podobné typy úverov, čo odporuje dobrým mravom, a teda aj ustanoveniu § 39 Občianskeho zákonníka, a teda je neplatná (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31.7.2009, sp. zn. 4Cdo/51/2012 zo dňa 26.6.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 5.11.2014 a sp. zn. 8Co/112/2014 zo dňa 18.12.2014).

4. Napokon žalobca poukázal na neplatnosť Dohody o poskytnutí služby uzavretej v spojitosti so zmluvou o revolvingovom úvere. Na základe spomínanej dohody žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi služby spočívajúce v odklade splatnosti splátok, informácii o zostávajúcich záväzkoch, informácii pred splatnosťou splátky, informácii o prijatí platby, prepárovaní platby na príslušnú zmluvu a podpore call centra. Za túto službu žalovaný zinkasoval odplatu mesačne vo výške 2,53% zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru, ktorá predstavovala sumu 21,86 eur mesačne, celkovo 786,98 eur, čo je ďalšie navýšenie nákladov spotrebiteľa o 98%. Služby v zmysle označenej dohody slúžili záujmom veriteľa, nie dlžníka - žalobcu, a preto treba dohodu považovať za neplatnú (obdobne rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/39/2016 zo dňa 24.2.2016, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/313/2010 zo dňa 9.8.2011).

5. Preplatok vzniknutý v dôsledku plnení na základe neplatných dojednaní predstavoval podľa tvrdení žalobcu sumu 1.163,- eur. Pri určení času, odkedy mu patrí úrok z omeškania vychádzal z predpokladu, že dňa 10.11.2016 už žalovaný vedel o vzniknutom bezdôvodnom obohatení.

6. K žalobe bola pripojená fotokópia zmluvy č. 8500111449 uzavretej medzi sporovými stranami dňa 20.4.2015, vrátane Zmluvných dojednaní Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, Prehľad prijatých a odoslaných platieb ku dňu 5.8.2016, fotokópia Oznámenia veriteľa o schválenom úvere dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500111449 zo dňa 20.4.2015, fotokópia Predsporovej výzvy zo dňa 10.11.2016, odpovede žalovaného zo dňa 2.12.2016 k danej výzve, výpisu z účtu žalobcu, ako aj Oznámenia žalovaného zo dňa 23.6.2015 o úhrade všetkých záväzkov v spojitosti s dotknutou zmluvou.

7. Žalovaný v podaní zo dňa 4.4.2017 žiadal podanú žalobu zamietnuť. Namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu Liptovský Mikuláš, pretože v posudzovanom prípade sa jedná o spor vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia a nejde teda o spotrebiteľský spor. Za podstatné považoval ustanovenie 2.1 Zmluvných dojednaní, v zmysle ktorého je časť zmluvy označená ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru návrhom na uzavretie zmluvy a je základom pre ďalší postup veriteľa, ktorý môže schváliť úver s inými parametrami, výška RPMN a úrokovej sadzby nemôže byť vyššia. Odkázal na smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, v zmysle ktorej musí zmluva obsahovať údaj o RPMN vypočítaný v čase jej uzavretia. Označená smernica má charakter plnej harmonizácie a členské štáty EÚ neboli oprávnené prijať odchýlné ustanovenia vo vlastnej legislatíve. V konkrétnom prípade mohla byť presná výška ročnej percentuálnej miery nákladov

určená až v čase schválenia úveru, a teda podľa konečných parametrov. Pri podaní žiadosti o úver totiž neboli zrejme všetky potrebné údaje pre výpočet RPMN, z ktorého dôvodu treba argumentáciu žalobcu považovať za neopodstatnenú. Žalobca nevysvetlil, v čom mala spočívať nezrozumiteľnosť údajov o RPMN v zmluve a v záujme potvrdení svojej argumentácie odkázal na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov v zmysle pripojeného vzorca. Navyše zdôraznil, že o výške ročnej percentuálnej miery nákladov sa nemožno dohodnúť. Pokiaľ ide o námietky žalobcu smerujúce k poplatku za poskytnutie úveru a jeho nenáležitú zahrnutie do sumy úveru, žalovaný akcentoval vedomosť dlžníka o danom poplatku, ktorý slobodne pristúpil k podpísaniu kontraktu. Súčasné konanie spotrebiteľa presahuje rámec prípustnej ochrany spotrebiteľa, čo potvrdzuje aj právny názor Súdneho dvora EÚ vyslovený v rozhodnutí C-453/10. Pokiaľ ide o prípustnosť poplatku za poskytnutie úveru žalovaný poukázal na novelu zákona o spotrebiteľských úveroch č. 132/2013, ktorá zakázala veriteľom požadovať poplatky za vedenie úverových účtov. Z uvedeného žalovaný vyvodil, že výslovná úprava zakazujúca istý typ poplatku nezakazuje poplatok za poskytnutie úveru. Poskytnutím úveru sa nerozumie len vyplatenie finančných prostriedkov v hotovosti alebo na účet v banke, ale aj inou formou splnenia záväzku, teda aj započítaním. K tvrdeniam žalobcu o neprimeraných úrokoch žalovaný argumentoval znením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v kontexte § 1 ods. 1 a 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Odplata v zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka vyjadruje celkové náklady v spojitosti s úverom (teda okrem úroku aj ďalšie poplatky). Pri porovnaní výšky odplaty za sporný úver s hodnotu priemernej odplaty za spotrebiteľské úvery je namieste záver, že táto nebola podstatne prevýšená. V rozhodujúcom období predstavovala odplata za obdobný úver 13,95%, čo znamená, že povolený dvojnásobok (§ 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.) bol zákonodarcom stanovený na 27,90%. Keďže úrok, či RPMN uvedenú sadzbu nepresiahli, treba tvrdenia žalobcu považovať za neopodstatnené. Rovnako žalovaný tvrdil, že aj pri dojednaní vyššej úrokovej sadzby, ako pripúšťa zákon, by následkom v zmysle § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka bola povinnosť plniť úroky len v zákonnej výške. Ďalej argumentoval, že v zmysle článku 7.1 zmluvných dojednaní je Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi súčasťou zmluvy (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/111/2014-166). Z článku 4.5 Zmluvných dojednaní ďalej vyplýva, že úver je po každom revolvingu splatný podľa nového splátkového kalendára. Údaj o dni splatnosti poslednej splátky vyplýva nielen z tohto splátkového kalendára, ale aj z Oznámenia veriteľa o schválení úveru. Vzhľadom na počet splátok a ich splatnosti bolo zároveň zrejme, kedy mala nastať konečná splatnosť úveru (obdobne vyššie uvádzaný rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/111/2014-166). Prípustnosť vyhotovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere na viacerých dokumentoch vyplýva aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-42/15. Pokiaľ ide o tvrdenú povinnosť vymedzenia splátok istiny, úroku a poplatkov, k tomu žalovaný uvádzal, že takéto rozčlenenie každej splátky by malo zmysel len vtedy, ak by boli istina, úroky a poplatky uhrádzané v rôznych termínoch alebo výškach. Na podporu svojho názoru o dodržaní ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch poukázal na obsah smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES a jej výklad formulovaný v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ C-42/15. Na záver k žalobcovým tvrdeniam o neplatnosti Dohody o poskytnutí služieb upriamil pozornosť na dobrovoľnosť kontraktácie a absenciu žalobnej argumentácie k neprijateľnosti danej dohody. K vyjadreniu žalovaný pripojil vzorec výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a Súhrnné informácie o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch poskytnutých bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2014.

8. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 2.5.2017 k vyjadreniu žalovaného podčiarkol spotrebiteľský charakter sporu. Skutočnosť, že žalovaný nárok je nárokom z bezdôvodného obohatenia, nemení nič na tom, že žalobca má postavenie spotrebiteľa a ide o spotrebiteľský spor, keďže žalobca odvodzuje svoje nároky z porušenia svojich spotrebiteľských práv (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4 Obdo 45/2012). Žalobca doplnil svoje argumenty uvádzané v žalobe, keď opierajúc sa o obsah rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/73/2016 dospel k presvedčeniu o neuzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože tu nedošlo k obsahovo zhodnému prejavu vôle oboch zmluvných strán. Pokiaľ mala časť 5 zmluvy obsahovať návrh na uzavretie zmluvy, potom výsledkom zmluvných vyjednaní mala byť časť 6 zmluvy, ktorá však obsahuje už iné parametre úveru a treba ju považovať za nový návrh, ktorý však dlžník účinným spôsobom neprijal. K otázke výšky ročnej percentuálnej miery nákladov zopakoval svoje tvrdenia formulované v žalobe a poukázal na celkovú sumu, ktorú mal žalovanému podľa zmluvy zaplatiť - 2.009,88 eur (RPMN 113,43%), čo hraničí s úžerou. Tiež poukázal na nesprávny údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov, ktorá dosiahla v zmysle údajov Ministerstva financií SR pre daný typ úver 19,37%. Uvedením nesprávnej informácie o priemernej RPMN mohlo dôjsť k ovplyvneniu ekonomického správania spotrebiteľa (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/243/2016). Zmluva zjavne neobsahovala náležitý údaj o priemernej RPMN, čo malo za následok

bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Ak žalobca argumentoval splnením náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere odkazom na Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, označená listina mala jednostranný charakter a súčasťou zmluvy sa mohla stať len jej akceptovaním protistranou (rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/107/2016 zo dňa 27.4.2016). K otázke potreby štruktúrovania splátok a povinnosti uvádzať termín konečnej splatnosti úveru žalobca odkázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov). K Dohode o poskytnutí služieb uzavretej v ten istý deň ako zmluva o revolvingovom úvere, žalobca zopakoval svoju žalobnú argumentáciu a zvýraznil neprimeranú výšku odplaty za protiplnenie (786,96 eur). Išlo o neprimeranú odplatu za možnosť odkladu splátok v súhrnnej hodnote 3-krát 21,86 eur = 65,58 eur (obdobne rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/177/2015 zo dňa 26.5.2016, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/282/2015).

9. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 1.6.2017 k vyjadreniu žalobcu zotrval na svojich tvrdeniach prezentovaných v skoršom podaní a k doplnenej argumentácii žalobcu ohľadom priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov uviedol, že táto je len informatívnym údajom zohľadňujúcim pôsobenie všetkých subjektov na finančnom trhu.

10. Žalovaný dňa 15.6.2017 predložil prehľad platieb realizovaných žalobcom na základe zmluvy č. 8500111449.

11. Podaním zo dňa 16.8.2017 vzal žalobca žalobu v časti o zaplatenie sumy 17,12 eur spolu s úrokmi z omeškania späť. Zároveň v danom podaní definoval výpočet, ktorý bol základom pre určenie žalovanej sumy (2.009,88 eur - 864,- eur = 1.145,88 eur). Suma 2.009,88 eur predstavovala celkovú sumu, ktorú mal žalobca splatiť z titulu úveru vrátane záväzku z Dohody o poskytnutí služby (36 splátok x 55,83 eur).

12. Okresný súd vykonal vo veci dokazovanie v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, pričom ustálil skutkový stav nasledovne:

13. Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 20.4.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8500111449, ktorá obsahovala vymedzenie náležitostí v časti 5 - Údaje o požadovanom spotrebiteľskom úvere a v časti 6 - Údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere. V zmysle časti 5 boli parametre úveru nasledovné: výška úveru 960,- eur, počet splátok 36, výška splátok vrátane úrokov 33,97 eur, výška splátok s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb 55,83 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 1.318,92 eur, ročná percentuálna miera nákladov 27,02%, ročná úroková sadzba 17,76/%, priemerná ročná percentuálna miera nákladov 34,42%, suma poskytnutého revolvingu 960,- eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník pri revolvingu zaplatiť 1.318,92 eur, predpokladaná ročná percentuálna miera nákladov po poskytnutí revolvingu 27,02%, ročná úroková sadzba revolvingu 17,76%, a poplatok za poskytnutie úveru 96,- eur. V časti 6 sa uvádzajú údaje: výška úveru 960,- eur, počet splátok 36, výška splátok vrátane úrokov 33,97 eur, výška splátok s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb 55,83 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 1.318,92 eur, ročná percentuálna miera nákladov 26,29%, ročná úroková sadzba 17,76/%, priemerná ročná percentuálna miera nákladov 34,42%, suma poskytnutého revolvingu 960,- eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník pri revolvingu zaplatiť 1.318,92 eur, predpokladaná ročná percentuálna miera nákladov po poskytnutí revolvingu 26,29%, ročná úroková sadzba revolvingu 17,76%, poplatok za poskytnutie úveru 96,- eur a ročná úrokovú sadzbu úrokov z omeškania 5,05%.

14. Z prehľadu prijatých a odoslaných platieb ku dňu 5.8.2016 predloženého žalobcom mal súd preukázané, že výška poskytnutého úveru dosiahla sumu 864,- eur a výška splátok bola 55,83 eur a 985,89 eur.

15. Z obsahu Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500111449 mal súd zistené jednotlivé údaje úvere, obdobne, ako sa uvádza v zmluve zo dňa 20.4.2015 s doplnením štruktúry splátok (33,97 eur, z toho 26,67 eur istina, 7,30 eur úroky) a sumy odplaty z Dohody o poskytnutí služieb (786,96 eur).

16. Z obsahu Predsporovej výzvy zo dňa 10.11.2016 vyplýva uplatnenie nároku žalobcu na bezdôvodné obohatenie s určením lehoty na plnenie v rozsahu 14 dní.

17. Z listu žalovaného zo dňa 2.12.2016 vyplýva prejav žalovaného, ktorý uplatnený nárok považoval za nedôvodný.

18. Z obsahu výpisu z účtu žalobcu (č. I. 22-23) bolo zistené čerpanie úveru vo výške 864,- eur a plnenie na úver v sume 985,89 eur.

19. Z listiny - Súhrnné údaje o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2014 vyplýva výška RPMN pre jednotlivé druhy úverov.

20. Z Prehľadu platieb - S. F. predloženého žalovaným je zrejmá výška splátok na sporný úver, a to v sumách 55,83 eur a 985,82 eur.

21. Je nepochybné, že právny vzťah sporových strán má spotrebiteľský charakter - pri uzatváraní zmluvy zo dňa 20.4.2015 konal žalovaný v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zatiaľ čo žalobca nevstúpil do právneho vzťahu v kontexte svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 20.4.2015; ďalej len „Občiansky zákonník“). Rovnako možno konštatovať, že Zmluva zo dňa 20.4.2015 založila medzi sporovými stranami vzťah zo spotrebiteľského úveru v zmysle definície formulovanej v § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom k 20.4.2015.

22. Pre aktuálny spor, v ktorom žalobca ako spotrebiteľ uplatnil voči žalovanému nárok v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, je rozhodujúcim pravidlom pre určenie miestnej príslušnosti súdu ustanovenie § 19 písm. d/ CSP, ktoré umožňuje v spotrebiteľovi podať žalobu na súde, v obvode ktorého má trvalý pobyt, ak sa jedná o spotrebiteľský spor. Najvyšší súd SR sa v rozhodnutí sp. zn. 4Obdo/45/2012 vyjadril k charakteru konania, v ktorom bol zo strany spotrebiteľa uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, tak, že konštatoval, že ide o spotrebiteľský spor, pokiaľ nárok vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy. V aktuálnej veci žalobca vyjadril žalobnú požiadavku na vydanie bezdôvodného obohatenia prameniaceho porušením spotrebiteľských ustanovení pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy. Z tohto dôvodu bolo zrejmé, že daný spor je spotrebiteľským sporom a miestna príslušnosť Okresného súdu Liptovský Mikuláš je daná.

23. Následne súd venoval pozornosť jednotlivým ustanoveniam spornej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, a to najmä v kontexte ustanovenia § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré nespĺnenie presne vymenovaných náležitostí zmluvy sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru.

24. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

25. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

26. Z obsahu Zmluvy zo dňa 20.4.2015 je nepochybné jej štruktúrovanie na časť 5 - Údaje po požadovanom spotrebiteľskom úvere a časť 6 - Údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere. Označenie týchto častí pri gramatickom výklade potvrdzuje záver, že výsledok kontraktácie sporových strán je vyjadrený v časti 6, ktorá definuje jednotlivé parametre úveru - jeho výšku, počet splátok, výšku splátok vrátane úrokov, výšku splátok s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb, celkovú čiastku, ktorú musí dlžník zaplatiť, ročnú percentuálnu mieru nákladov, ročnú úrokovú sadzbu, priemernú ročnú percentuálnu mieru nákladov, sumu poskytnutého revolvingu, celkovú čiastku, ktorú musí dlžník pri

revolvingu zaplatiť, predpokladanú ročnú percentuálnu mieru nákladov po poskytnutí revolvingu, ročnú úrokovú sadzbu revolvingu, ročnú úrokovú sadzbu úrokov z omeškania a poplatok za poskytnutie úveru. Zo zhodných tvrdení strán sporu mal súd zistené, že v rovnaký deň, ako došlo k uzavretiu úverovej zmluvy, žalobca a žalovaný podpísali Dohodu o poskytnutí služieb, v zmysle ktorej vznikol žalobcovi ako spotrebiteľovi v súvislosti so zmluvou ďalší náklad v podobe úhrady sumy 786,96 eur, ktorá mala byť splácaná spolu s úverovými splátkami (spolu v sume 55,83 eur mesačne, ako sa uvádza vyššie). V spojitosti s uzavretou zmluvou o úvere predložil žalovaný dlžníkovi následne Oznámenie o schválení úveru, ktoré obsahuje jednotlivé náležitosti úver, avšak navyše uvádza rozdelenie splátky 33,97 eur na časť istiny (26,67 eur) a úrokov (7,30 eur) a tiež spomína výšku odplaty v zmysle Dohody o poskytovaní služieb (786,96 eur). Uvedené oznámenie bolo formulované jednostranne žalovaným ako veriteľom, nie je podpísané druhou zmluvnou stranou, a preto jeho použitie na účely skúmania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere nebolo prípustné (obdobne Krajský súd v Žiline, rozsudok sp. zn. 6Co/107/2016). Súd preto ďalej skúmal, či zmluva zo dňa 20.4.2015 obsahovala náležitosti vymedzené ustanovením § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

27. Súd považoval za dôvodné námietky žalobcu smerujúce k nesprávnemu údaju o ročnej percentuálnej miere nákladov a s tým súvisiacimi celkovými nákladmi spotrebiteľa (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch). Výška úveru mala byť podľa zmluvy 960,- eur, výška splátok 33,97 eur a celková čiastka ktorú mal žalobca zaplatiť predstavovala podľa zmluvy 1318,92 eur. Skutočná suma, ktorá bola žalobcovi poukázaná na účet dosiahla sumu 864,- eur (uvádzaná čiastka 960,- eur znížená o poplatok 96,- eur). Vychádzajúc z daných parametrov - výška úveru 864,- eur, poplatok 96,- eur, výška splátky 33,97 eur, mal správny údaj RPMN predstavovať 37,70% (Portál finančnej osvetly a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR D.:/.U..K.-Q.). Ani uvedený údaj však nemožno považovať za konečný, keďže v spojitosti so zmluvou vznikli žalobcovi ďalšie „skryté“ náklady, a to v podobe splátok úhrady z Dohody o poskytovaní služieb. Odhliadnuc od faktu, že obsah tejto dohody nasvedčuje jej extrémnej nevyváženosti (platba 786,98 eur za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splátky a ďalších jednoduchých informačných službách), a teda neprijateľnosti (obdobne rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/39/2016), jej uzavretie znamenalo existenciu ďalšieho poplatku, ktorý mal byť zahrnutý do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a tiež do celkovej sumy, ktorú mal dlžník splatiť. Pokiaľ údaj o takejto ďalšej platbe absentuje pri vymedzení jednotlivých náležitostí zmluvy, ide o nekalú prax, ktorú súd nemohol akceptovať. Veriteľ odplatu vo výške 786,96 eur uviedol, až v Oznámení, ktoré malo jednostranný charakter súd pri skúmaní sporných otázok z neho nemohol vychádzať. Pokiaľ by veriteľ náležite vymedzil zmluvné ustanovenia, musel by pri určení celkových nákladov úveru dospieť k sume 2.009,88 eur (36-krát 55,83 eur), nie k sume uvedenej v zmluve (1.318,92 eur).

28. V danej veci bol žalobcovi poskytnutý úver „revolvingového typu“, avšak reálne čerpal finančné prostriedky len jednorazovo v sume 864,- eur, preto považoval súd za opodstatnené námietky aj v tej časti, ak smerovali k absencii údaja o konečnej splatnosti úveru. Dobu trvania zmluvy bolo možné vyvodiť z počtu splátok (36), ktoré mal dlžník splácať.

29. K otázke povinného vymedzenia splátok v členení na istinu, poplatky a úroky súd uvádza, že vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti povinnosti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. l), nemožno prijať výklad formulovaný žalovaným. Ak by vnútroštátny súd na základe rozsudku Súdneho dvora EÚ C 42-15 (Home Credit Slovakia, a.s./Klára Biróová) vyložil toto ustanovenie eurokonformne tak, že zmluva nemusí obsahovať členenie splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne v otázke, kedy je zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov, doslova by „zlomil“ vnútroštátne právo a toto vnútroštátne právo by nahradil smernicou EÚ (čo je postup typický pre priamy účinok európskej normy). Nakoľko sa ale jedná o spory medzi jednotlivcami, priamy účinok smernice je vylúčený (teda môžeme uvažovať iba o účinku nepriamom) a naznačený postup nebude možný, pretože by sa jednalo o výklad práva contra legem (obdobne Krajský súd v Žiline, rozsudok sp. zn. 6Co/30/2017).

30. Keďže v zmluve o spotrebiteľskom úvere došlo k nesprávnemu stanoveniu výšky ročnej percentuálnej miery nákladov v neprospech spotrebiteľa, absentovali tu údaje o konečnej splatnosti úveru, o výške, počte, termínoch splátok istiny úrokov a poplatkov, dospel k súd k záveru o tom, že dotknutý úver je bezúročný a bez poplatkov zmysle § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských

úveroch. Uvedený záver mal potom za následok vznik bezdôvodného obohatenia (§ 451 a nasl. Občianskeho zákonníka) na strane žalovaného v sume, ktorú žalobca splatil nad rámec istiny úveru.

31. Z predloženého výpisu z účtu žalobcu je zrejmé, že od žalovaného získal finančné prostriedky v sume 864,- eur. Rovnako bolo preukázané, že žalobca splatil 985,89 eur (výpis z účtu na č. I. 22 spisu) a sumu 55,83 eur (uvedená suma vyplýva zo zhodných tvrdení strán (výpis na č. I. 17 a na č. I. 66 spisu), spolu 1.041,72 eur. Výška bezdôvodného obohatenia vzniknutého na strane žalovaného tak predstavuje 177,72 eur (1.041,72 eur mínus 864,- eur).

32. Keďže žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie 17,12 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne od 10.11.2016 späť, rozhodol súd o čiastočnom zastavení konania v zmysle § 145 ods. 2 CSP.

33. Vzhľadom na uplatnený zákonný úrok z omeškania, rozhodol súd o jeho priznaní v zmysle § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. K prvému dňu omeškania došlo dňa 29.11.2016, nie dňa 10.11.2016, ako uvádzal žalobca. V prípade uplatnenia nároku na vydanie bezdôvodného plnenia sa splatnosť dlhu určuje v zmysle ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Žalobca požiadal žalovaného o plnenie výzvou zo dňa 10.11.2016, pričom zároveň určil lehotu na plnenie 14 dní. Súd započítal 2 pracovné dni na doručenie danej výzvy a následne 14 dní na plnenie, pričom dospel k záveru, že posledným dňom na vydanie bezdôvodného obohatenia bol 28.11.2016 a až od nasledujúceho dňa sa žalovaný dostal do omeškania. Žalobcovi vznikol nárok na úroky z omeškania o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Dňa 28.11.2016 dosiahla základná sadzba G. 0,00%, výška úrokov z omeškania tak predstavuje 5%.

34. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z čiastočného úspechu žalovaného v spore. Úspech žalobcu dosiahol 15,28%, úspech žalovaného 84,72%, čistý úspech žalovaného teda predstavuje 69,44%. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.